

همیار وکیل (۳)

قانون مدنی

و

مسئولیت مدنی

تدوین: سمانه ابوالحسنی

عنوان و نام پدیدآور	قانون مدنی و مسئولیت مدنی / تدوین سمانه ابوالحسنی.
وضعیت ویراست	[ویراست؟]
مشخصات نشر	تهران : آلا قلم، ۱۴۰۳
مشخصات ظاهری	۲۹۰ ص. : ۱۰ x ۷ م.
فروست	همیار وکیل؛ (۳).
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۲-۶۷-۱
وضعیت فهرست نویسی	قیفا
موضوع	قانون مدنی - ایران
موضوع	Civil law -- Iran
موضوع	مسئولیت (حقوق) - ایران
موضوع	Liability (Law) -- Iran
شماره افزوده	ابوالحسنی، سمانه، ۱۳۶۲ -
رده بندی کنگره	KMH ۴۹۴
رده بندی دسی	۳۳۷/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۰۷۸۷۵۲

همیار وکیل (۳) قانون مدنی

تدوین : سمانه ابوالحسنی

نوبت چاپ : دوم، ۱۴۰۳

تیراژ : ۱۰۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۳۲-۶۷-۱

قیمت : ۱۵۰,۰۰۰ تومان

نشر آلا قلم : ۷۷۵۱۰۳۴۲ - ۰۹۱۹۴۲۶۸۹۰۳ - ۰۹۱۹۳۵۷۵۰۲۷

www.Alaghalam.ir

فهرست مطالب

مقدمه: درانتشار و آثار و اجراء قوانین به طور عموم..... ۱۳

جلداول: در اموال ۱۵

کتاب اول: در بیان اموال و مالکیت به طور کلی..... ۱۵

باب اول: در بیان انواع اموال..... ۱۵

فصل اول: در اموال غیر منقول..... ۱۵

فصل دوم: در اموال منقوله..... ۱۷

فصل سوم: در اموالی که مالک خاص ندارد..... ۱۸

باب دوم: در حقوق مختلفه که برای اشخاص نسبت به

اموال حاصل می شود..... ۱۹

فصل اول: در مالکیت ۱۹

فصل دوم: در حق انتفاع ۲۱

مبحث اول: در عمری و رقبی و سکنی..... ۲۱

مبحث دوم: در وقف..... ۲۴

مبحث سوم: در حق انتفاع از مباحات ۳۱

فصل سوم: در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر و در احکام

و آثار املاک، نسبت به املاک مجاور..... ۳۱

مبحث اول: در حق ارتفاق نسبت به ملک غیر..... ۳۱

مبحث دوم: در احکام و آثار املاک نسبت به املاک

مجاور..... ۳۴

۴۰.....	مبحث سوم: در حریم املاک
۴۱.....	کتاب دوم: در اسباب تملک
	قسمت اول: در احیاء اراضی موات و حيازت اشیاء
۴۱.....	مباحه
۴۱.....	باب اول: در احیاء اراضی موات و مباحه
۴۲.....	باب دوم: در حيازت مباحات
۴۵.....	باب سوم: در معادن
۴۵.....	باب چهارم: در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضالّه
۴۵.....	فصل اول: در اشیاء پیدا شده
۴۷.....	فصل دوم: در حیوانات ضالّه
۴۸.....	باب پنجم: در دفينه
۴۹.....	باب ششم: در شکار
۵۰.....	قسمت دوم: در عقود و معاملات و الزامات
۵۰.....	باب اول: در عقود و تعهدات به طور کلی
۵۰.....	فصل اول: در اقسام عقود و معاملات
۵۱.....	فصل دوم: در شرایط اساسی برای صحت معامله
۵۱.....	مبحث اول: در قصد طرفین و رضای آنها
۵۴.....	مبحث دوم: در اهلیت طرفین
۵۴.....	مبحث سوم: در مورد معامله
۵۵.....	مبحث چهارم: در جهت معامله
۵۵.....	فصل سوم: در اثر معاملات
۵۵.....	مبحث اول: در قواعد عمومی

مبحث دوم: در خسارات حاصله از عدم اجرای

تعهدات..... ۵۷

مبحث سوم: در اثر عقود نسبت به اشخاص ثالث..... ۵۸

فصل چهارم: در بیان شرایطی که در ضمن عقد ایجاد

می شود..... ۵۸

مبحث اول: در اقسام شرط..... ۵۸

مبحث دوم: در احکام شرط..... ۵۹

فصل پنجم: در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا

معاملات فضولی..... ۶۲

فصل ششم: در سقوط تعهدات..... ۶۵

مبحث اول: در وفای به عهد..... ۶۵

مبحث دوم: در اقاله..... ۶۸

مبحث سوم: در ابراء..... ۶۹

مبحث چهارم: در تبدیل تعهد..... ۷۰

مبحث پنجم: در تهاتر..... ۷۱

مبحث ششم: مالکیت ما فی الذمه..... ۷۲

باب دوم: در الزاماتی که بدون قرارداد حاصل

می شود..... ۷۲

فصل اول: در کلیات..... ۷۲

فصل دوم: در ضمان قهری..... ۷۴

۷۴.....	مبحث اول: در غصب.....
۷۸.....	مبحث دوم: در اتلاف.....
۷۹.....	مبحث سوم: در تسبیب.....
۸۰.....	مبحث چهارم: در استیفاء.....
۸۱.....	باب سوم: در عقود معینه مختلفه.....
۸۱.....	فصل اول: در بیع.....
۸۱.....	مبحث اول: در احکام بیع.....
۸۲.....	مبحث دوم: در طرفین معامله.....
۸۳.....	مبحث سوم: در مبیع.....
۸۶.....	مبحث چهارم: در آثار بیع.....
۸۶.....	فقره اول: در ملکیت مبیع و ثمن.....
۸۷.....	فقره دوم: در تسلیم.....
۹۱.....	فقره سوم: در ضمان درک.....
۹۲.....	فقره چهارم: در تأدیه ثمن.....
۹۲.....	مبحث پنجم: در خیارات و احکام راجعه به آن.....
۹۲.....	فقره اول: در خیارات.....
۹۳.....	اول: در خیار مجلس.....
۹۳.....	دوم: در خیار حیوان.....
۹۳.....	سوم: در خیار شرط.....
۹۴.....	چهارم: در خیار تأخیر ثمن.....
۹۵.....	پنجم: در خیار رؤیت و تخلف وصف.....
۹۶.....	ششم: در خیار غبن.....

۹۷.....	هفتم: در خیار عیب.....
۱۰۰.....	هشتم: در خیار تدلیس.....
۱۰۰.....	نهم: در خیار تبعض صفقه.....
۱۰۱.....	دهم: در خیار تخلف شرط.....
۱۰۱.....	فقره دوم: در احکام خیارات به طور کلی.....
۱۰۳.....	فصل دوم: در بیع شرط.....
۱۰۵.....	فصل سوم: در معاوضه.....
۱۰۵.....	فصل چهارم: در اجاره.....
۱۰۶.....	مبحث اول: در اجاره اشیاء.....
۱۱۳.....	مبحث دوم: در اجاره حیوانات.....
۱۱۴.....	مبحث سوم: در اجاره اشخاص.....
۱۱۵.....	فقره اول: در اجاره خدمه و کارگر.....
۱۱۵.....	فقره دوم: در اجاره متصدی حمل و نقل.....
۱۱۶.....	فصل پنجم: در مزارعه و مساقات.....
۱۱۶.....	مبحث اول: در مزارعه.....
۱۲۰.....	مبحث دوم: در مساقات.....
۱۲۱.....	فصل ششم: در مضاربه.....
۱۲۳.....	فصل هفتم: در جعاله.....
۱۲۵.....	فصل هشتم: در شرکت.....
۱۲۵.....	مبحث اول: در احکام شرکت.....

۱۲۸.....	مبحث دوم: در تقسیم اموال شرکت
۱۳۲.....	فصل نهم: در ودیعه
۱۳۲.....	مبحث اول: در کلیات
۱۳۲.....	مبحث دوم: در تعهدات امین
۱۳۶.....	مبحث سوم: در تعهدات امانت گذار
۱۳۷.....	فصل دهم: در عاریه
۱۳۹.....	فصل یازدهم: در قرض
۱۴۰.....	فصل دوازدهم: در قمار و گرو بندی
۱۴۰.....	فصل سیزدهم: در وکالت
۱۴۰.....	مبحث اول: در کلیات
۱۴۱.....	مبحث دوم: در تعهدات وکیل
۱۴۳.....	مبحث سوم: در تعهدات موکل
۱۴۳.....	مبحث چهارم: در طرق مختلفه انقطاع وکالت
۱۴۵.....	فصل چهاردهم: در ضمان عقدی
۱۴۵.....	مبحث اول: در کلیات
۱۴۷.....	مبحث دوم: در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له
۱۴۸.....	مبحث سوم: در اثر ضمان بین ضامن و مضمون عنه
۱۵۰.....	مبحث چهارم: در اثر ضمان بین ضامنین
۱۵۱.....	فصل پانزدهم: در حواله
۱۵۳.....	فصل شانزدهم: در کفالت
۱۵۶.....	فصل هفدهم: در صلح
۱۵۹.....	فصل هجدهم: در رهن

۱۶۳.....	فصل نوزدهم: در هبه
۱۶۵.....	قسمت سوم: در اخذ به شفعه
۱۶۷.....	قسمت چهارم: در وصایا و ارث
۱۶۷.....	باب اول: در وصایا
۱۶۷.....	فصل اول: در کلیات
۱۷۰.....	فصل دوم: در موصی
۱۷۰.....	فصل سوم: در موصی به
۱۷۲.....	فصل چهارم: در موصی له
۱۷۳.....	فصل پنجم: در وصی
۱۷۴.....	باب دوم: در ارث
۱۷۴.....	فصل اول: در موجبات ارث و طبقات مختلفه وراث
۱۷۵.....	فصل دوم: در تحقق ارث
۱۷۶.....	فصل سوم: در شرایط و جمله از موانع ارث
۱۷۹.....	فصل چهارم: در حجب
۱۸۱.....	فصل پنجم: در فرض و صاحبان فرض
۱۸۳.....	فصل ششم: در سهم الارث طبقات مختلفه وراث
۱۸۳.....	مبحث اول: در سهم الارث طبقه اول
۱۸۶.....	مبحث دوم: در سهم الارث طبقه دوم
۱۹۰.....	مبحث سوم: در سهم الارث وراث طبقه سوم
۱۹۳.....	مبحث چهارم: در میراث زوج و زوجه

باب سوم: در مقررات مختلفه..... ۱۹۵

جلد دوم: در اشخاص..... ۱۹۶

کتاب اول: در کلیات..... ۱۹۶

کتاب دوم: در تابعیت..... ۲۰۱

کتاب سوم: در اسناد سجل احوال..... ۲۱۰

کتاب چهارم: در اقامتگاه..... ۲۱۲

کتاب پنجم: در غایب مفقودالاثر..... ۲۱۴

کتاب ششم: در قرابت..... ۲۱۹

کتاب هفتم: در نکاح و طلاق..... ۲۲۱

باب اول: در نکاح..... ۲۲۱

فصل اول: در خواستگاری..... ۲۲۱

فصل دوم: قابلیت صحتی برای ازدواج..... ۲۲۲

فصل سوم: در موانع نکاح..... ۲۲۳

فصل چهارم: شرایط صحت نکاح..... ۲۲۷

فصل پنجم: وکالت در نکاح..... ۲۲۸

فصل ششم: در نکاح منقطع..... ۲۲۹

فصل هفتم: در مهر..... ۲۲۹

فصل هشتم: در حقوق و تکالیف زوجین نسبت به

یکدیگر..... ۲۳۴

باب دوم: در انحلال عقد نکاح..... ۲۳۷

فصل اول: در مورد امکان فسخ نکاح..... ۲۳۷

۲۴۱.....	فصل دوم: در طلاق.....
۲۴۱.....	مبحث اول: در کلیات.....
۲۴۲.....	مبحث دوم: در اقسام طلاق.....
۲۴۴.....	مبحث سوم: در عده.....
۲۴۵.....	کتاب هشتم: در اولاد.....
۲۴۵.....	باب اول: در نسب.....
۲۴۷.....	باب دوم: در نگاهداری و تربیت اطفال.....
۲۵۰.....	باب سوم: در ولایت قهری پدر و جد پدری.....
۲۵۳.....	کتاب نهم: در خانواده.....
۲۵۳.....	فصل اول: در الزام به انفاق.....
۲۵۶.....	کتاب دهم: در حجر و قیمومت.....
۲۵۶.....	فصل اول: در کلیات.....
۲۵۸.....	فصل دوم: در موارد نصب قیم و ترتیب آن.....
	فصل سوم: در اختیارات و وظایف و مسئولیت قیم و
	حدود آن نظارت مدعی العموم در امور صغار و مجانین و
۲۶۳.....	اشخاص غیر رشید.....
۲۶۶.....	فصل چهارم: در موارد عزل قیم.....
۲۶۸.....	فصل پنجم: در خروج از تحت قیمومت.....
۲۶۹.....	جلد سوم: در ادله اثبات دعوی.....

۲۶۹.....	کتاب اول: در اقرار
۲۶۹.....	باب اول: در شرایط اقرار
۲۷۱.....	باب دوم: در آثار اقرار
۲۷۳.....	کتاب دوم: در اسناد
۲۷۸.....	کتاب سوم: در شهادت
۲۷۸.....	باب اول: در موارد شهادت
۲۸۰.....	باب دوم: در شرایط شهادت
۲۸۱.....	کتاب چهارم: در امارات
۲۸۲.....	کتاب پنجم: در قسم
۲۸۵.....	قانون مسئولیت مدنی

قانون مدنی
مصوب ۱۳۰۷/۲/۱۸ با اصلاحات
و الحاقات بعدی

مقدمه (در انتشار و آثار و اجرای
قوانین به طور عموم)

ماده ۱ مصوبات مجلس شورای اسلامی و نتیجه همه
پرسی پس از طی مراحل قانونی به رئیس جمهور ابلاغ
می شود. رئیس جمهور باید ظرف مدت پنج روز آن را
امضا و به مجریان ابلاغ نماید و دستور انتشار آن را صادر
کند و روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت
پس از ابلاغ منتشر نماید.

قبضه در صورت استنکاف رئیس جمهور از امضا یا ابلاغ
در مدت مذکور در این ماده به دستور رئیس مجلس شورای
اسلامی روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت
مصوبه را چاپ و منتشر نماید.

ماده ۲ قوانین ۱۵ روز پس انتشار، در سراسر کشور لازم
الاجراء است مگر آنکه در خود قانون، ترتیب خاصی برای
موقع اجرا مقرر شده باشد.

ماده ۳ انتشار قوانین باید در روزنامه رسمی به عمل آید.

ماده ۴ اثر قانون نسبت به آتیه است و قانون نسبت به ماقبل خود اثر ندارد مگر اینکه در خود قانون، مقررات خاصی نسبت به این موضوع اتخاذ شده باشد.

ماده ۵ کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله و خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود مگر در مواردی که قانون استثناء کرده باشد.

ماده ۶ قوانین مربوط به احوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص و ارث، در مورد کلیه اتباع ایران ولو اینکه مقیم در خارجه باشند مجری خواهد بود.

ماده ۷ اتباع خارجه مقیم در خاک ایران از حیث مسایل مربوطه به احوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه در حدود معاهدات مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود خواهند بود.

ماده ۸ اموال غیر منقول که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهود تملک کرده یا می کنند از هر جهت تابع قوانین ایران خواهد بود.

ماده ۹ مقررات عهودی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است.

ماده ۱۰ قراردادهای خصوصی نسبت به کسانی که آن را منعقد نموده‌اند در صورتی که مخالف صریح قانون نباشد نافذ است.

جلد اول (در اموال

کتاب اول) در بیان اموال و مالکیت به طور کلی

باب اول) در بیان انواع اموال

ماده ۱۱ اموال بر دو قسم است منقول و غیر منقول

فصل اول) در اموال غیر منقول

ماده ۱۲ مال غیر منقول آن است که از محلی به محل دیگر نتوان نقل نمود اعم از اینکه استقرار آن ذاتی باشد یا به واسطه عمل انسان به نحوی که نقل آن مستلزم خرابی یا نقص خود مال یا محل آن شود.

ماده ۱۳ اراضی و ابنیه و آسیا و هر چه که در بنا منصوب و عرفاً جزء بنا محسوب می‌شود غیر منقول است و همچنین است لوله‌ها که برای جریان آب یا مقاصد دیگر در زمین یا بنا کشیده شده باشد.

ماده ۱۴ آینه و پرده نقاشی و مجسمه امثال آنها در صورتی که در بنا یا زمین به کار رفته باشد به طوری که